

anfallande till förevändning, kan det å andra sidan ej utan den största fara försummas att i all tysthet förbereda alla upptänkliga medel till motstånd.»

Under sådana omständigheter, då det gällde uppjudandet af all diplomatisk konst för att undvika ett fredsbrott, fick Gustaf IV Adolf det olyckliga infallet att till kejsar Alexander återsända S:t Andreasorden, sedan han erfarit, att »Napoleon Bonaparte» erhållit samma ordenstecken.* Uppdraget att återlämna ordenstecknet, hvilket Stedingk mottog strax före afsändandet af nyss nämnda depesch, bragte honom till fullständig förtviflan, enär han däraf väntade de ödesdigraste följder. Emellertid tog kejsar Alexander saken ganska lugnt, men nog bidrog den i alla fall något till att förvärra ställningen.

Så fortgick depeschväxlingen en tid utan afgörande utgång. Ryska regeringen, pådrifven af Napoleons sändebud, yrkade på Sveriges medverkan till Östersjöns stängande för engelsmännen och till hämnande af den skymf, desse tillfogat Danmark. Härpå svarades från svenska sidan, att en sådan åtgärd icke kunde vidtagas, utan att krig med England däraf skulle blifva följden, och att ett dylikt krig skulle medföra Sveriges ekonomiska undergång. I det stället framkastades tanken på Östersjöns neutralitet och den engelska handelns dragande öfver Sverige, som då äfven skulle vara neutralt, en plan, som man väl visste aldrig skulle gillas af Napoleon. Konungen, som tydligt insåg den hotande faran, hade ingen tanke på att, om än endast för tillfället och till dess bättre utsikter yppade sig, gifva vika för nödvändighetens kraf, utan han öppnade i stället underhandlingar med England rörande subsidier. Något utmanande steg tog han i alla händelser icke. I en not af den 11 januari 1808 sökte han återigen bevisa olämpligheten i ryska regeringens fordringar och framställde i stället tanken om Östersjöns neutralisering i förhoppning, att England vore villigt att ingå därpå.

Emellertid var kejsar Alexander fortfarande obenägen för krig, och då Napoleons löften alltjämt voro sväfvande, kunde dennes minister icke förmå kejsaren till något afgörande beslut. Då inträdde i januari ett nytt läge. Napoleons blickar hade blifvit fästade vid Pyreneiska halfön, hvars troner han skulle omstörta, och han började blifva missnöjd med förhållandena på Balkanhalfön. Han lät därför sitt nya sändebud i S:t Petersburg, Caulaincourt, bestämdt utlofva den af Ryssland önskade lönen och fordra förbundsloftets fullgörande. När under den på grund häraf växande förtroligheten mellan kejsar Alexander och det franska sändebudet det nyss berörda

* Konungens bref härom lydte sålunda: »Jag fullgör en sorglig plikt, då jag till Eders Kejsarliga Majestät återställer S:t Andreasorden, men då jag handlat på samma sätt mot konungen af Preussen, då han dekorerat Napoleon Bonaparte med Svarta Örns-orden, skulle å min sida ej funnits följdriktighet, om jag ej i ett liknande fall handlat på samma sätt mot Eders Majestät. Jag innesluter här en afskrift af mitt bref till konungen af Preussen, hvilket för Eders Majestät skall förklara skälen till mitt handlingssätt, som är grundadt på lika oföränderliga grundsatsar som de känslor, hvarmed jag förblifver o. s. v.» (Sveriges krig åren 1808 och 1809, I sid. 46.)